

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μουνικά της χώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Π.3.2.5 *Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης*

Νεοελληνική Γλώσσα

Δ' Δημοτικού

Τίτλος:

«Όλοι διαφορετικοί όλοι ίδιοι»

Συγγραφή: ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Εφαρμογή: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΙΧΑΛΑΚΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2013

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Tίτλος

Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι

Εφαρμογή σεναρίου

Κατερίνα Μιχαλάκου

Δημιουργία σεναρίου

Αυγουστίνος Ανδρικόπουλος

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Tάξη

Δ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

8^ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών

Χρονολογία

Από 22-04-2013 έως 26-04-2013

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Δ' Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος γ', ενότητα 13: «Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι»

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική γλώσσα

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή
Θρησκευτικά

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 10 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για να εφαρμοστεί το σενάριο χρειάζεται ο εκπαιδευτικός να διαθέτει βιντεοπροβολέα και πρόσβαση στο διαδίκτυο στην τάξη και στο εργαστήριο πληροφορικής. Χρειάζεται επίσης ο εκπαιδευτικός να μπορεί να χρησιμοποιήσει λογισμικά όπως το Natural Art και προγράμματα επεξεργασίας κειμένου και παρουσίασης της Microsoft.

Μερικά παιδιά μπορεί να είναι ήδη εξοικειωμένα με τη χρήση των παραπάνω προγραμμάτων. Η χρήση τους είναι πολύ απλή και δίνει τη δυνατότητα να αποθηκεύονται οπτικά δεδομένα αλλά και να μετατρέπονται σε εφαρμογές που η παρουσίασή τους είναι εφικτή σε κάθε λειτουργικό σύστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

To σενάριο στηρίζεται

Αυγουστίνος Ανδρικόπουλος, Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι, Νεοελληνική Γλώσσα Δ' Δημοτικού, 2012.

To σενάριο αντλεί

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο επιδιώκει να χρησιμοποιήσει τις ΤΠΕ στην ενότητα 13 «Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι» (Γλώσσα Δ' Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος Γ') ώστε να επιτευχθεί η άρση των στερεοτύπων για τη διαφορετικότητα, χωρίς να υποτιμά τη συμβολή του διδακτικού πακέτου που προσφέρεται από το Υπουργείο για τον σκοπό αυτό και κρατώντας τη βασική διάταξη της ύλης και τα γραμματικά φαινόμενα που εξετάζονται, όπως προβλέπονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Περιλαμβάνονται δραστηριότητες με τη χρήση τρισδιάστατου χάρτη και την αξιοποίηση και οργάνωση πληροφοριών σε ψηφιακό πολυτροπικό έντυπο. Η διδασκαλία εξελίσσεται στο εργαστήριο Η/Υ και στην τάξη και προϋποθέτει ομαδοσυνεργατική εμπειρία.

Επιδιώκεται αφενός να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά ότι η εξερεύνηση στον παγκόσμιο ιστό αποτελεί σημαντική πηγή για την αναζήτηση πληροφοριών που αφορούν τα σχολικά μαθήματα και αφετέρου να αποκτήσουν συνειδητή επίγνωση του τρόπου με τον οποίο πρέπει να προσεγγίζουν τις πληροφορίες ώστε να διασφαλιστούν ως προς την εγκυρότητά τους. Περιλαμβάνονται δραστηριότητες που δίνουν αφορμή για σύγκριση πληροφοριών και κριτική προσέγγιση παρουσιάσεων του YouTube.

Τα παιδιά παράγουν λόγο, κατανοούν κείμενα, χρησιμοποιούν επιχειρήματα, υιοθετούν αξίες και διαμορφώνουν στάσεις σε σχέση με τη διαφορετικότητα, εξοικειώνονται στην πληκτρολόγηση κειμένου, στην πλοήγηση στον παγκόσμιο ιστό, στο περιβάλλον ζωγραφικής, συντάσσουν πολυτροπικό ψηφιακό κείμενο, περιηγούνται σε τρισδιάστατο ψηφιακό χάρτη, κάνουν χρήση διαδικτυακού λεξικού.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Ο σκοπός αυτού του διδακτικού σεναρίου είναι να δείξει την αναγκαιότητα κατανόησης και αποδοχής της διαφορετικότητας σε θέματα κουλτούρας, εθνικότητας, θρησκείας, ηλικίας, γένους, σεξουαλικής ταυτότητας, σωματικών και πνευματικών χαρακτηριστικών, αξιών, μορφωτικού επιπέδου, κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου. Για να επιτευχθεί αυτό στη σύγχρονη πολυπολιτισμική ελληνική πραγματικότητα αναγκαία προϋπόθεση είναι η ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων, ώστε καθένας να νιώθει ασφαλής. Έτσι, χρειάζεται να γίνει κατανοητό ότι η καθημερινότητα του καθενός δεν είναι απόλυτη, ότι οι αξίες και ο τρόπος με τον οποίο βλέπει τον κόσμο ο «εαυτός» και ο «άλλος» είναι σχετικός, ότι η κατηγοριοποίηση εμπεριέχει κινδύνους και ότι στη σχέση με τον «άλλο» υπάρχει η δυνατότητα διαπραγμάτευσης που προϋποθέτει την αμοιβαία αναγνώριση και τον διάλογο.

Είναι σκόπιμο, λοιπόν, οι μαθητές και οι μαθήτριές μας να γνωρίσουν το κυρίως ανθρωπογενές «κοινωνικό περιβάλλον», να αναγνωρίσουν βαθμιδωτά επάλληλους κύκλους της κοινωνικής τους ζωής: καταρχάς, τον πιο γνώριμο σε αυτά «κόσμο των παιδιών», που είναι το σχολείο· κατά δεύτερον, τον πιο οικείο σε αυτά «κόσμο των μεγάλων», που είναι το οικογενειακό και συγγενικό τους περιβάλλον· τέλος, τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο, όπως τον ξέρουν από τη σύγχρονη ζωή, με την ευρεία ποικιλία του σε ανθρώπινους τύπους και χαρακτήρες, να αντιληφθούν ότι αυτή η ανθρωπολογική ποικιλία είναι σύμφυτη με τη συγκρότηση της κοινωνίας, από την πιο μικρή (οικογένεια – σχολείο) ως την ευρύτερη κλίμακα (ανθρώπινες κοινωνίες γενικά), να κατανοήσουν ότι είμαστε «όλοι ίδιοι, όλοι διαφορετικοί», και άρα να διακρίνουν ότι οι πιο πολλές ομοιότητες σχετίζονται με τη φύση του ανθρώπου, την ψυχική δομή και τον συναισθηματικό του κόσμο, ενώ αρκετές διαφορές αφορούν τον ρόλο και τη θέση μας στην κοινωνία, την κοινωνική μας

«ταυτότητα».

Θα πρέπει, λοιπόν, να αρχίσουν σταδιακά να οικοδομούν το νόημα εννοιών όπως «υποκειμενικότητα» – «ετερότητα» – «διαφορετικότητα» και να αποκτούν κριτική επίγνωση του εαυτού τους σε διαλεκτική σχέση με τον «άλλο», εμπεδώνοντας παράλληλα ότι η διαφορετικότητα δεν πρέπει να γίνεται αφορμή για άνιση μεταχείριση και υποβάθμιση-απαξίωση, να συνειδητοποιήσουν την αξία της φιλίας, της αγάπης, της αλληλεγγύης, της αλτρουιστικής πίστης, της συνεργασίας, της ισότητας των ανθρώπων, της ανεκτικότητας, της ευγενούς άμιλλας, να επιθυμούν την εδραίωση των ανθρώπινων – κοινωνικών σχέσεων σε ειρηνικό περιβάλλον και την εμπέδωση δημοκρατικού ήθους.

Σκοπός του σεναρίου είναι να μυήσει τους μαθητές στις αξίες της ανεκτικότητας και της προσφοράς, να τους κάνει κριτικούς αναγνώστες και ενεργούς πολίτες, να τους παροτρύνει να σκεφτούν υλοποιήσιμες λύσεις για τις συνέπειες της μετανάστευσης, να τους μάθει να εκφράζονται με την κατάλληλη ορολογία, να τους εξοικειώσει με τη χρήση νέων τεχνολογιών και να τους μυήσει σε νέα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα που αξιοποιούν τα λογισμικά και τις δυνατότητες της τεχνολογίας.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Οι επιμέρους στόχοι αναλύονται ως εξής:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να ερευνήσουν το θέμα της προσφυγιάς και της μετανάστευσης μέσα στην οικογένεια και την τοπική τους κοινωνία·
- να μπορούν να αναζητούν τα αίτια της παλιννόστησης·
- να αναδείξουν, χωρίς προκαταλήψεις, τις νέες συνθήκες που διαμορφώνει η μετανάστευση στο οικονομικό, εργασιακό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό

επίπεδο·

- να αντιληφθούν τον ρατσισμό και τις μορφές του με βιωματική προσέγγιση·
- να γνωρίσουν περισσότερα για τις μορφές υποστήριξης της οργανωμένης δράσης των πολιτών σε τοπικό και διεθνές επίπεδο στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανισμών·
- να αντιληφθούν την αναγκαιότητα προσωπικής συνεισφοράς και ανάληψης υπεύθυνης στάσης κυρίως προς την πλευρά των συνομηλίκων τους·
- να αποκτήσουν τη δυνατότητα διαχείρισης συγκρούσεων μέσα στο σχολικό περιβάλλον με τους συμμαθητές τους και στη συνέχεια στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο·
- να μάθουν να σέβονται τη διαφορετικότητα·
- να συνειδητοποιήσουν τα δικαιώματα των «μειονοτήτων»·
- να καταδικάζουν κάθε ρατσιστική έκφραση και συμπεριφορά·
- να συνειδητοποιήσουν την πολυπολιτισμικότητα του κόσμου στον οποίο καλούνται να ζήσουν.
- Επιδιώκεται επίσης να αμβλυνθούν τα αισθήματα ανασφάλειας και ξενοφοβίας, που τυχόν ανιχνευτούν στους μαθητές.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να μπορούν να ορίζουν τις έννοιες ‘μετανάστης’, ‘πρόσφυγας’, ‘μέτοικος’, ‘άποικος’, ‘έποικος’, ‘διασπορά’, ‘ομογενείς’, ‘έθνος-γένος’, ‘νόστος’, ‘ξενοφοβία/ξενομανία’ και να μπορούν να τις χρησιμοποιούν στη συζήτηση, ώστε να επιχειρηματολογούν για θέματα γύρω από αυτές·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση του εικονιστικού λόγου·
- να μάθουν να αντλούν πληροφορίες από ένα κείμενο·
- να παράξουν επιχειρηματικό λόγο·
- να κατανοήσουν κείμενο και να το επεξεργαστούν κριτικά·

- να βρίσκουν τις λέξεις κλειδιά ενός κειμένου και να αποδίδουν το νόημά του·
- να εξοικειωθούν με τη λεκτική επικοινωνία και τον διάλογο·
- να μάθουν να επικοινωνούν τις ιδέες τους τόσο προφορικά όσο και γραπτά·
- να μάθουν να αναγνωρίζουν τις οριστικές αντωνυμίες·
- να γνωρίσουν την κλίση ρημάτων στην παθητική φωνή του ενεστώτα·
- να μάθουν τα συνθετικά της λέξης γη·
- να διακρίνουν ομόηχες λέξεις·
- να ασκηθούν στη σωστή χρήση του αντικειμένου της πρότασης·
- να ασκηθούν στη σύνθεση προτάσεων·
- να διακρίνουν τα ερωτηματικά πού και πώς.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να μάθουν τον τρόπο άντλησης πληροφοριών από τον παγκόσμιο ιστό και να εξοικειωθούν με τρόπους πλοήγησης σε έναν ιστότοπο·
- να εξοικειωθούν με την παρακολούθηση βίντεο·
- να εξοικειωθούν με την κατασκευή πολυτροπικής αφίσας·
- να μπορούν να ανοίγουν και να κλείνουν ένα ψηφιακό αρχείο με ευχέρεια·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση εντολών όπως η αντιγραφή, επικόλληση, εκτύπωση, αποθήκευση·
- να μάθουν τον τρόπο ανάκτησης κειμένων, φωτογραφιών και βίντεο από το διαδίκτυο·
- να μάθουν να συγκρίνουν τις ηλεκτρονικές πηγές πληροφοριών·
- να μάθουν να χρησιμοποιούν διαδικτυακό λεξικό·
- να ασκηθούν στη χρήση τρισδιάστατου ψηφιακού χάρτη και προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου, παρουσίασης και ζωγραφικής.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή για τη δημιουργία του σεναρίου υπήρξε η σειρά μαθημάτων της ενότητας 13 με τίτλο «Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι» που βρίσκεται στο βιβλίο του μαθητή της Δ' Δημοτικού, τεύχος Γ' (σσ. 33-48). Για τον λόγο αυτό, έγινε προσπάθεια να συμπεριληφθούν όλοι οι στόχοι της ενότητας του βιβλίου στο σενάριο. Το ψηφιακό περιβάλλον μάθησης που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του σεναρίου χρησιμοποιεί τα κειμενικά είδη του βιβλίου και τα εμπλουτίζει με τον οπτικό-ακουστικό λόγο άλλων πολυμεσικών κειμένων.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο νιοθετεί τους περισσότερους από τους στόχους του σχολικού εγχειριδίου και ακολουθεί την κλιμάκωση των μαθημάτων όπως παρουσιάζονται στο βιβλίο του μαθητή. Οι δραστηριότητες εστιάζουν στην επίτευξη των διδακτικών στόχων με υλικό το οποίο λείπει από το σχολικό βιβλίο, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ, και αξιοποιεί τη δημιουργικότητα των μαθητών.

Αναπτύσσεται σε πέντε θεματικές ενότητες που συνδέονται ενεργά μεταξύ τους για την ολοκλήρωση του θέματος. Οι στόχοι του σεναρίου τίθενται σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα και το Πρόγραμμα Σπουδών.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Η ενότητα περιλαμβάνει παιδαγωγικές δραστηριότητες αξιοποίησης τεχνολογικών εργαλείων ΤΠΕ, μέσα από τις οποίες οι μαθητές θα εργαστούν και θα υλοποιήσουν τους διδακτικούς στόχους που τέθηκαν.

Ο επεξεργαστής κειμένου μπορεί να διευκολύνει την ομαδοσυνεργατική παραγωγή γραπτού λόγου από τους μαθητές, οι οποίοι πειραματίζονται και καταλήγουν σε πολυτροπικά κείμενα μέσα σε ένα ελκυστικό περιβάλλον που καλλιεργεί τη γλωσσική τους έκφραση και δημιουργικότητα.

Αν έχουμε προβεί στις απαραίτητες ενέργειες και έχουμε προετοιμάσει τους

μαθητές μας για την ασφάλεια και τη σωστή αξιολόγηση των πληροφοριών του διαδικτύου, τότε η εξερεύνησή του μέσω ενός φυλλομετρητή αδιαμφισβήτητα αποτελεί ένα σημαντικό και χρήσιμο εργαλείο μάθησης. Μέσα από αυτό ο μαθητής συμμετέχει ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία, ερευνώντας, ανακαλύπτοντας και ελέγχοντας τη νέα γνώση.

Το λογισμικό γενικής χρήσης PowerPoint είναι ανοιχτού τύπου και δίνει τη δυνατότητα στον μαθητή να συμμετέχει ενεργά στην οικοδόμηση αλλά και την εμπέδωση της νέας γνώσης. Μέσα από αυτό ο μαθητής μπορεί να συνθέσει μια παρουσίαση γεγονότων συνεργαζόμενος με την ομάδα του και μαθαίνοντας παράλληλα να λειτουργεί σωστά μέσα σε αυτήν.

Η χρήση του προγράμματος Google Earth δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να αντιληφθούν τον τόπο και τον χώρο όπου διαδραματίζονται τα γεγονότα, διευρύνοντας έτσι τις γνώσεις τους και στον τομέα της Γεωγραφίας.

Ο επεξεργαστής κειμένου MS Microsoft Word θα χρησιμοποιηθεί για τη συμπλήρωση του φύλλου εργασίας, αλλά και ως υπερμεσικό εργαλείο για τη μετάβαση σε επιλεγμένες ιστοσελίδες. Πρόκειται για μια κατηγορία λογισμικού μέσα από το οποίο γίνεται παραγωγή, τροποποίηση, σελιδοποίηση κειμένων.

Το λογισμικό Inspiration παρέχει τα απαραίτητα εργαλεία για τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών γύρω από την κεντρική - βασική ιδέα του σεναρίου.

Το θέμα της παραγωγής πολυτροπικών παρουσιάσεων για τις ανάγκες συγκεκριμένης περίστασης επικοινωνίας και της παρουσίασής τους εμπεριέχεται στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών του γλωσσικού μαθήματος για τη Δ' Δημοτικού.

Κείμενα

Βίντεο-Τραγούδια

«Αξίζει ν' αγαπάς», από τον δίσκο *O, τι αξίζει θ' αγαπώ*, στίχοι-μουσική: Σπύρος Λάμπρου, ερμηνεία: παιδική χορωδία Σπύρου Λάμπρου και συμφωνική ορχήστρα Motivo.

«Αζούρ και Αζμάρ», ταινία μικρού μήκους του Μισέλ Οσελό, σε μεταγλώττιση

Μάριου Παπαγεωργή, Κωνσταντίνου Μαστοράκη, Αντιγόνης Σταυροπούλου και Κυριάκου Κυριακίδη.

«Αντικείμενα – Ζώα 1 [Διδασκαλία στην Παλαιστίνη]», ανώνυμου.

«Ρίκο Κοκορίκο», θεατρική παράσταση και κείμενο-διασκευή των μαθητών του 4ου Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου στα πλαίσια του προγράμματος «Εσύ όπως κι εγώ. Εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο».

«Όλοι διαφορετικοί – Όλοι ίσοι», βίντεο από το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας στα πλαίσια του προγράμματος «Εσύ όπως κι εγώ. Εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο».

«Ένα ψαράκι χωρίς λέπια», ανώνυμο σχολικό βίντεο.

«Το λεωφορείο που σε αλλάζει», βίντεο από το διημεροπάνω Γυμνάσιο Ηρακλείου στα πλαίσια του προγράμματος «Εσύ όπως κι εγώ. Εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο».

Κείμενα από το Βιβλίο Μαθητή «Γλώσσα Δ' Δημοτικού», τεύχος γ', ενότητα 13 Σακελλαρίου, Χάρης, «Όλου του κόσμου τα παιδιά» (σ. 34).

Χατζοπούλου-Καραβία, Λεία, «Το σχολείο του κόσμου» (σσ. 36-37).

Μηνιάδου, Μαρία, «Η 5η Βασική Αρχή των Δικαιωμάτων των Παιδιών» (σσ. 43-44).
Άλλα κείμενα

«Έχω έχεις έχει, όλοι έχουμε δικαιώματα», από την ιστοσελίδα του οργανισμού Συνήγορος του Παιδιού.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

(Όλου του κόσμου τα παιδιά)

Αρχίσαμε το σενάριο μελετώντας τις εικόνες του κολάζ που παρουσιάζεται στην αρχική σελίδα της ενότητας 13, καθώς και τα ρήματα που το πλαισιώνουν. Μιλήσαμε για το ποιες δραστηριότητες μπορούν να κάνουν τα παιδιά, ποιες από αυτές είναι ευχάριστες και ποιες όχι. Ακολούθησε σιωπηρή ανάγνωση του ποιήματος του X.

Σακελλαρίου [«Όλου του κόσμου τα παιδιά»](#) (Γλώσσα Δ' Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος Γ', σ. 34) από τους μαθητές και μεγαλόφωνη από τη δασκάλα. Στη συνέχεια, προβάλλαμε στην τάξη το βίντεο με το τραγούδι «Αξίζει ν' αγαπάς» από την παιδική χορωδία του Σπύρου Λάμπρου, που θέτει το ζήτημα της αγάπης απέναντι σε κάθε ζωντανό πλάσμα θίγοντας ταυτόχρονα το ζήτημα της διαφορετικότητας. Ακολούθησε σχολιασμός του ποιήματος και συζήτηση σχετικά με την έκφραση της αληθινής αγάπης, απαλλαγμένης από κάθε είδους όρια και φραγμούς, την ανιδιοτέλεια.

Παρακολούθηση βίντεο παιδικής χορωδίας «Αξίζει ν' αγαπάς»

Ακολούθησε προβολή της ταινίας [Αζούρ και Αζμάρ](#) (25'). Κάποιοι μαθητές είχαν δει την ταινία στο σπίτι τους, γεγονός όμως που δεν τους μείωσε καθόλου το ενδιαφέρον να την παρακολουθήσουν με προσοχή. Η ταινία καταφέρνει να αγγίζει τον συναισθηματικό κόσμο των μαθητών και για τον λόγο αυτό λειτουργεί άψογα ως πολύ καλό εργαλείο προετοιμασίας για τη συζήτηση που επιθυμούμε να ακολουθήσει. Πραγματικά, οι μαθητές αντέδρασαν όπως αναμενόταν και εκδήλωσαν ζωηρό ενδιαφέρον να εκφράσουν τη γνώμη τους πάνω σε θέματα ρατσισμού, κοινωνικής δικαιοσύνης, ισοτιμίας, ισονομίας, διάκρισης φύλων, διαφορετικότητας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

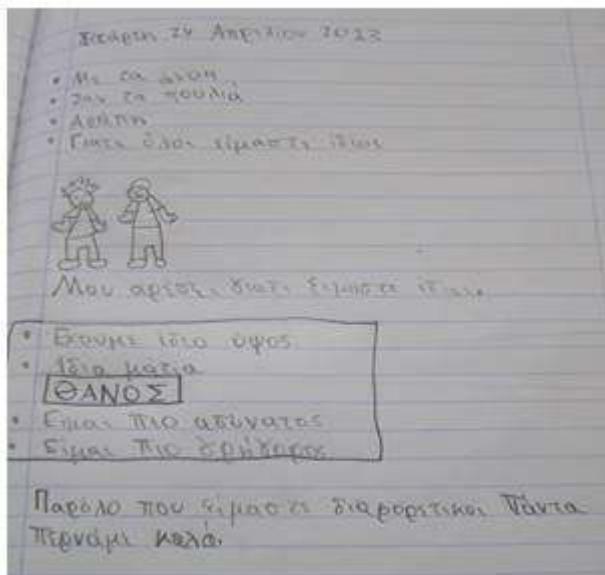
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παρακολούθηση βίντεο «Αζούρ κα Aζμάρ» στο εργαστήριο ηλεκτρονικών υπολογιστών

Ακολούθησε η άσκηση 2 από το [Τετράδιο Εργασιών](#). Είχε προηγηθεί τέτοια ανάλυση πάνω στο θέμα της διαφορετικότητας, ώστε πολλοί δεν περιορίστηκαν μόνο στην καταγραφή δύο-τριών σημείων περιγραφής ομοιοτήτων και διαφορών, αλλά σχολίασαν ότι οι διαφορές με τους συμμαθητές τους δεν αποτελούν πρόβλημα, αλλά αντίθετα είναι λόγος που τους φέρνει πιο κοντά.

Άσκηση 2: είμαστε ίδιοι – είμαστε διαφορετικοί

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

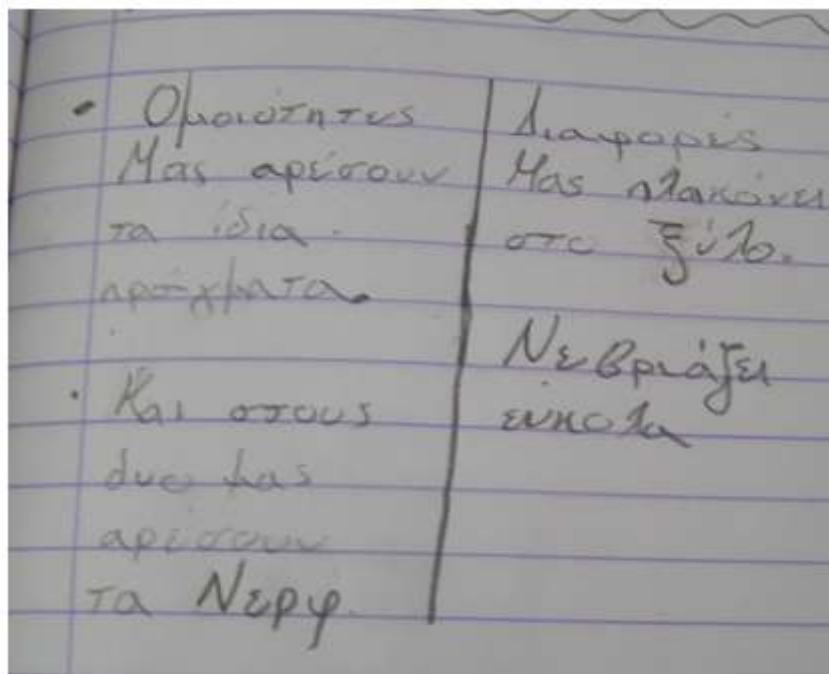
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άσκηση 2: είμαστε ίδιοι – είμαστε διαφορετικοί

Άσκηση 2: είμαστε ίδιοι – είμαστε διαφορετικοί

Στη συνέχεια, οι μαθητές χωρίστηκαν σε 3 ομάδες και εργάστηκαν πάνω στις γλωσσικές ασκήσεις 3, 4, 5 του Βιβλίου του Μαθητή. Για τη συμπλήρωσή τους

χρησιμοποίησαν το ηλεκτρονικό λεξικό σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται στο σενάριο:

- Να πληκτρολογήσει η κάθε ομάδα τις δικές της λέξεις στο ηλεκτρονικό λεξικό που θα βρείτε στη διεύθυνση:

<http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm>

ακολουθώντας τα εξής βήματα:

- ✓ επιλέξτε: «Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (Τριανταφυλλίδη)»,
- ✓ να γράψετε, π.χ., τη λέξη υπόγειος στο λευκό πλαίσιο που υπάρχει δίπλα στη λέξη *Breves* και να επιλέξετε «Αναζήτηση»,
- ✓ να γράψετε το λήμμα γεω στο λευκό πλαίσιο που υπάρχει δίπλα στη λέξη *Brees* και να επιλέξετε «Αναζήτηση». Βρείτε τις σύνθετες λέξεις που εμφανίζονται με πρώτο συνθετικό τη λέξη γη στη μορφή γεω- και διαβάστε τη σημασία τους,
- ✓ να γράψετε το λήμμα «γη» στο λευκό πλαίσιο που υπάρχει δίπλα στη λέξη *Brees* και να επιλέξετε «Αναζήτηση». Βρείτε τις σύνθετες λέξεις που εμφανίζονται με πρώτο συνθετικό τη λέξη γη στη μορφή γη- και διαβάστε τη σημασία τους.

Το δίωρο εξέπνευσε και η δεύτερη φάση δεν ολοκληρώθηκε στο σχολείο. Οι μαθητές συνέχισαν την άσκηση στο σπίτι τους.

Άλλαξα λίγο τη σειρά των δραστηριοτήτων, γιατί πίστεψα πως έτσι θα υπάρχει μεγαλύτερη συνοχή και θα κυλάει πιο εύκολα το σενάριο. Έβαλα λοιπόν πρώτα τις προβολές ταινιών και τις συζητήσεις έτσι ώστε να δημιουργήσω ένα κλίμα ευαισθητοποίησης γύρω από το θέμα, στη συνέχεια ενέπλεξα τον γραπτό λόγο και άφησα για το τέλος τις γλωσσικές ασκήσεις που περιγράφονται παραπάνω.

3η & 4η διδακτική ώρα

(Το σχολείο του κόσμου)

Το μάθημα ξεκίνησε με την εξέταση των γλωσσικών εργασιών που είχαν

ολοκληρώσει οι μαθητές στο σπίτι τους. Κάποιοι από αυτούς μπόρεσαν και έκαναν χρήση του ηλεκτρονικού λεξικού, κάποιοι όχι και κάποιοι άλλοι δεν είχαν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει για άλλη μια φορά την αναγκαιότητα που υπάρχει τα σενάρια να εφαρμόζονται ολοκληρωτικά μέσα στην τάξη, γιατί διαφορετικά δημιουργείται μια ανισότητα στη μάθηση και στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία.

Η διδασκαλία της φάσης αυτής άρχισε με την προβολή του βίντεο [«Διδασκαλία στην Παλαιστίνη»](#), όπου φαίνεται η προσπάθεια ενσωμάτωσης αλλόγλωσσων μαθητών μέσα στη σχολική κοινότητα. Το βίντεο έχει χαμηλή ποιότητα στον ήχο και πολλές φορές οι μαθητές δυσκολεύονται να κατανοήσουν τι ακριβώς έχει ειπωθεί.

Προβολή βίντεο «Διδασκαλία στην Παλαιστίνη»

Ακολούθησε η ανάγνωση του κειμένου της Λείας Χατζοπούλου – Καραβία [«Το σχολείο του κόσμου»](#) (Γλώσσα Δ΄ Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος Γ΄, σσ. 36-37). Με αφετηρία το βίντεο που προηγήθηκε καθώς και το τελευταίο ανάγνωσμα συζητήσαμε στην ολομέλεια της τάξης για τις συνθήκες που επικρατούν στα

πολύγλωσσα σχολεία, για τα συναισθήματα που νιώθουν οι μαθητές και ποιες δυνατότητες μπορεί να αντιμετωπίζουν. Εξηγήσαμε τον όρο πολυπολιτισμικό σχολείο.

Στη συνέχεια προβάλλαμε το θεατρικό με τον τίτλο Ρίκο Κοκορίκο, διάρκειας 4' που υλοποιήθηκε από το 46ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου στο πλαίσιο του προγράμματος «Εσύ όπως κι εγώ εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο», που αναφέρεται στη διαφορετικότητα εντός της σχολικής κοινότητας και στα κοινωνικά στερεότυπα που ισχύουν για τους μετανάστες.

Προβολή βίντεο «Ρίκο Κοκορίκο»

Προηγουμένως δόθηκε στους μαθητές το κείμενο του θεατρικού (βλ. φάκελο «Συνοδευτικό Υλικό»), ώστε να παρακολουθούν καλύτερα και να προετοιμαστούν για τη δραματοποίησή του. Το κείμενο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση, εφόσον και αυτό το βίντεο είναι χαμηλής ακουστικής ποιότητας.

Ακολούθησε η δραματοποίηση και η εργασία στους Η/Υ με τα φύλλα δραστηριοτήτων 1, 2, και 3. Στη συνέχεια, οι μαθητές ασκήθηκαν στον γραπτό λόγο δουλεύοντας την άσκηση 2 των σελίδων 43 και 44 του Τετραδίου Εργασιών (β' τεύχος). Η σύνταξη του κειμένου έγινε στην τάξη.

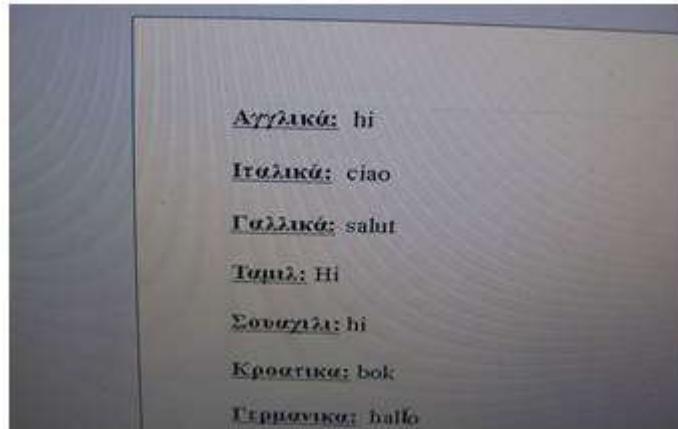

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

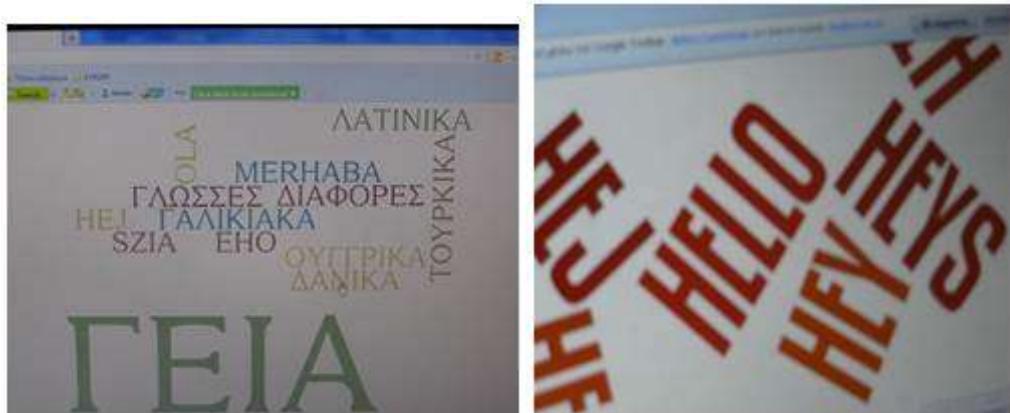

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Φύλλο δραστηριοτήτων 1: Το «γεια» σε διάφορες γλώσσες

Φύλλο δραστηριοτήτων 3: Δημιουργία συννεφόλεξων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

5η & 6η διδακτική ώρα

(Εμβάθυνση στη διαφορετικότητα)

Κατά τη διάρκεια της πρώτης διδακτικής ώρας έγινε διόρθωση του γραπτού λόγου που παράχθηκε την προηγούμενη μέρα από τους μαθητές. Οι μαθητές είχαν μπροστά τους τις οδηγίες που παρέχονται από το [Τετράδιο Εργασιών](#) σ. 44 και έλεγξαν τα γραπτά των συμμαθητών τους σημειώνοντας κάθε φορά στο περιθώριο τυχόν ελλείψεις ή λάθη. Στο τέλος επισήμαναν σε μορφή σχολίων αν η παρουσίαση του σχολείου τους ήταν καλή, αν υπήρχε συνοχή στα νοήματα ή όποια άλλη παρατήρηση είχαν να κάνουν.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

πρέπει με για την ανάπτυξη

ΕΝΟΤΗΤΑ	
1.	Το φρεσκό λογ βριζεται στην Ηλιάτρια, στην αληθινη λεωφορεια της Αθηνας. 2. Το γρύο είναι βραστό, γεύσιμο. 3. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 4. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 5. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 6. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 7. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 8. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 9. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 10. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 11. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 12. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 13. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 14. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 15. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 16. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 17. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 18. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 19. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 20. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 21. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 22. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 23. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 24. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 25. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 26. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 27. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 28. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 29. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 30. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 31. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 32. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 33. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 34. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 35. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 36. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 37. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 38. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 39. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 40. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 41. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 42. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 43. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 44. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 45. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 46. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 47. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 48. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 49. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 50. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 51. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 52. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 53. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 54. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 55. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 56. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 57. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 58. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 59. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 60. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 61. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 62. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 63. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 64. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 65. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 66. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 67. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 68. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 69. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 70. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 71. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 72. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 73. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 74. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 75. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 76. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 77. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 78. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 79. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 80. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 81. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 82. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 83. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 84. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 85. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 86. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 87. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 88. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 89. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 90. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 91. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 92. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 93. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 94. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 95. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 96. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 97. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 98. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 99. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο. 100. Το γαλόγανο είναι γεύσιμο, πολύ γαλόγανο.

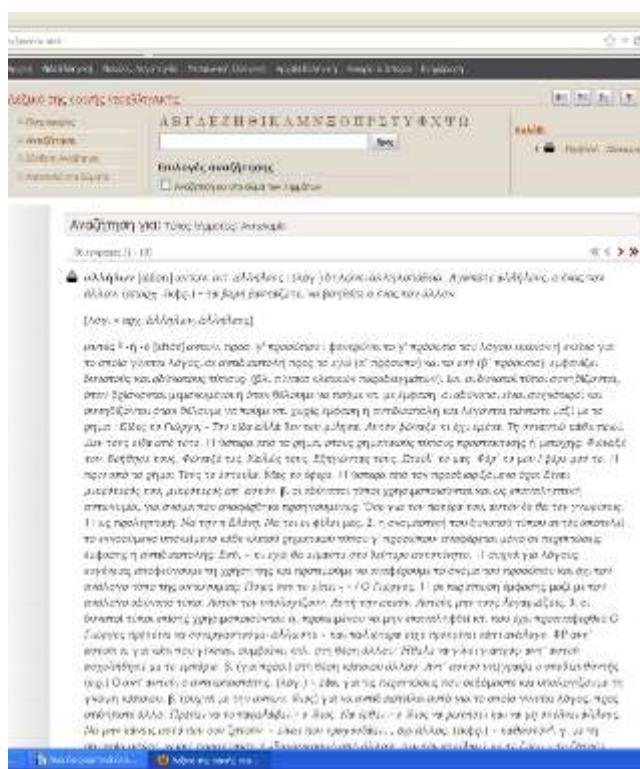
Διόρθωση παραγωγής λόγου από μαθητές

Η διαδικασία αυτή της ετεροαξιολόγησης προάγει το πνεύμα της συνεργασίας και της σταδιακής αυτενέργειας στην εκπαιδευτική πράξη.

Την επόμενη ώρα βρεθήκαμε στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου σε ομάδες των

δύο μαθητών ανά υπολογιστή. Δόθηκε το φύλλο δραστηριότητας 4 και μετά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας οι μαθητές συμπλήρωσαν την άσκηση 5 στη σελίδα 38 του Βιβλίου του Μαθητή (Γ' τεύχος). Οι μαθητές διαπίστωσαν ότι τα επίθετα μόνος και ίδιος δεν συναντώνται στις οριστικές αντωνυμίες κατά την αναζήτηση στο λεξικό.

Φύλλο εργασίας 4: Αναζήτηση αντωνυμιών σε ψηφιακό λεξικό

Τέλος, προβάλαμε το βίντεο «Όλοι διαφορετικοί – Όλοι ίσοι» διάρκειας 5'. Δεν έμεινε χρόνος για το φύλλο εργασίας 5 του αρχικού σεναρίου και δε δόθηκε στους μαθητές.

7η & 8η διδακτική ώρα

(Τα δικαιώματα των παιδιών)

Βρισκόμαστε στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου.

Εξετάσαμε τα δικαιώματα των παιδιών από την αφίσα της UNICEF της σελίδας 40 του Βιβλίου Μαθητή, τεύχος Γ', και οι μαθητές συμπλήρωσαν τις ασκήσεις 3 και 4 στις σελίδες 41-42 που πραγματεύονται τη χρήση του αντικειμένου στην πρόταση, τη σύνθεση προτάσεων και την κλίση ρημάτων στον ενεστώτα της παθητικής φωνής.

Στη συνέχεια δώσαμε στους μαθητές το φύλλο δραστηριοτήτων 6 με στόχο τη γνωριμία τους με τις ιστοσελίδες UNICEF και eTwinning. Τέλος, δόθηκε το φύλλο δραστηριοτήτων 7 με στόχο την κατασκευή αφίσας για τα δικαιώματά τους με το λογισμικό Natural Art και με το Tux Paint, καθώς το πρώτο λογισμικό δεν υπήρχε εγκατεστημένο σε όλους τους φορητούς.

Η παρουσίαση του βίντεο «Τα δικαιώματα των παιδιών», που πρότεινε το αρχικό σενάριο, δεν έγινε γιατί δεν άνοιγε η συγκεκριμένη ιστοσελίδα.

9η & 10η διδακτική ώρα

(Η 5^η Βασική Αρχή των δικαιωμάτων των παιδιών)

Το δίωρο αυτό άρχισε με την ανάγνωση του κειμένου της Μαρίας Μηνιάδου «Η 5^η Βασική Αρχή των Δικαιωμάτων των Παιδιών» (Γλώσσα Δ' Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος γ', σσ. 43 και 44). Ακολούθησαν οι ερωτήσεις κατανόησης και οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να καταθέσουν δικές τους εμπειρίες που συνδέονται με το θέμα αυτό.

Στη συνέχεια προβάλαμε τα δύο βίντεο που προβλέπονται από το σενάριο «Ενα ψαράκι χωρίς λέπια», διάρκειας 5', με στόχο την κατανόηση της διαφορετικότητας, του μη «κανονικού» και της βοηθητικής στάσης που θα πρέπει να επιδεικνύουμε και το θεατρικό που πραγματεύεται τα κοινωνικά στερεότυπα που ισχύουν για τους μετανάστες και τα ΑΜΕΑ με τον τίτλο Το λεωφορείο που σε αλλάζει, διάρκειας 4', το οποίο υλοποιήθηκε από το 6ο Γυμνάσιο Ηρακλείου στο πλαίσιο του προγράμματος «Έσύ όπως κι εγώ εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο».

Στη συνέχεια δόθηκε η άσκηση 1 των σελίδων 47 και 48 του Τετραδίου

Εργασιών για την παραγωγή γραπτού λόγου, συγκεκριμένα επίσημης επιστολής, με στόχο να αντιληφθούν την αναγκαιότητα προσωπικής συνεισφοράς και ανάληψης υπεύθυνης στάσης κυρίως προς την πλευρά των συνομηλίκων τους.

Οι ασκήσεις 3 και 4 των σελίδων 44 και 45 του Βιβλίου Μαθητή που πραγματεύονται τα ερωτηματικά «πού» και «πώς» καθώς και τη χρήση των ειδικών συνδέσμων δόθηκαν ως εργασία για το σπίτι.

11η διδακτική ώρα

Κατά τη διάρκεια της ώρας αυτής έγινε διόρθωση της επιστολής που είχαν συντάξει οι μαθητές την προηγούμενη μέρα με τη μέθοδο της ετεροαξιολόγησης μέσα σε ομάδες, όπως περιγράφτηκε και παραπάνω. Τέλος, ελέγχθηκαν οι εργασίες 3, 4 σσ. 44-45 του Βιβλίου του Μαθητή (τεύχος Γ').

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟΝ ΔΙΠΛΑΝΟ ΣΑΣ

- Πηγαίνετε στη μηχανή αναζήτησης της google www.google.gr και επιλέξτε τη μετάφραση από το εργαλείο περισσότερα.
- Γράψτε τη λέξη **γεια** και μεταφράστε τη σε διάφορες γλώσσες (μητρικές των συμμαθητών σας).
- Δημιουργήστε ένα κείμενο word και αντιγράψτε τα αποτελέσματα της αναζήτησής σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

2ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΗΣΤΕ ΤΟΝ ΣΥΜΜΑΘΗΤΗ ΣΑΣ ΣΕ ΆΛΛΗ ΓΛΩΣΣΑ

- Επιλέγοντας **ακρόαση** έχετε τη δυνατότητα να ακούσετε τη λέξη στην επιλεγμένη γλώσσα.
- Από την επιλογή **Φωνητική ανάγνωση** να δείτε και την προφορά.
- Επιλέξτε χαιρετισμό σε μία γλώσσα και ανταλλάξτε χαιρετισμούς. Ζητήστε τη βοήθεια των συμμαθητών σας που γνωρίζουν και άλλες γλώσσες.
- Στο τέλος συγκεντρώστε το υλικό όλων των ομάδων σε ένα κοινό έγγραφο.

3ο ΦΥΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ «ΣΥΝΝΕΦΟΛΕΞΟΥ»

- Πληκτρολογήστε τον σύνδεσμο <http://www.wordle.net>
- Επιλέξτε **Create**.
- Επικολλήστε το κείμενο που έχετε αποθηκεύσει και πατήστε **go**.
- Εκτυπώστε τα κείμενά σας και αναρτήστε στην τάξη καθώς και σε κεντρικό σημείο του σχολείου έναν πίνακα που θα περιέχει τον χαιρετισμό «γεια» σε όσες περισσότερες γλώσσες μπορείτε, ώστε τα παιδιά από άλλες χώρες να νιώθουν ένα καλωσόρισμα.

4ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

1. Ανοίξτε την ιστοσελίδα

<http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm>

**2. Επιλέξτε: «ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
(ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ)»**

3. Επιλέξτε «Σύνθετη Αναζήτηση»

4. Επιλέξτε «Τύπος Λήμματος»

5. Επιλέξτε «Αντωνυμίες»

6. Επιλέξτε «Βρες»

Πόσες είναι οι αντωνυμίες;

7. Στο κάτω μέρος της σελίδας δεξιά επιλέξτε «Βρες»

και πηγαίνετε στην επόμενη σελίδα που έχει αντωνυμίες και με τον ίδιο τρόπο πάτε σε όλες τις σελίδες, μέχρι και την τελευταία.

Ποια είδη αντωνυμιών υπάρχουν στο λεξικό;

Αριστερά από κάθε αντωνυμία υπάρχει ένα καλαθάκι.

8. Επιλέξτε το με αριστερό κλικ και στείλτε την αντωνυμία στο καλάθι που βρίσκεται επάνω δεξιά.

Στείλτε στο επάνω καλάθι τις οριστικές (οριστ.) αντωνυμίες.

9. Επιλέξτε «Προβολή», δεξιά από το επάνω καλαθάκι.

Πόσες είναι;

10. Αντιγράψτε τες σε ένα αρχείο word όπως παρακάτω:

Επιλέξτε τες σύροντας με αριστερό κλικ.

Στη συνέχεια δεξί κλικ «αντιγραφή».

Ανοίξτε ένα αρχείο word.

Κάντε δεξί κλικ «επικόλληση».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

**Αποθηκεύστε το αρχείο με την ονομασία «οριστικές αντωνυμίες» στο φάκελο
«Τα έγγραφά μου».**

11. Αδειάστε το καλάθι επιλέγοντας άδειασμα

επιλέξτε και πάλι «σύνθετη αναζήτηση» - τύπος Λήμματος «αντωνυμίες».

Στείλτε στο καλάθι τις αόριστες αντωνυμίες.

Με τον ίδιο τρόπο αντιγράψτε τες σε ένα αρχείο word και αποθηκεύστε το
με την ονομασία «αόριστες αντωνυμίες» στον φάκελο **«Τα έγγραφά μου»**.

**12. Ανακοινώστε, κάθε ομάδα χωριστά, στην ολομέλεια της τάξης τις οριστικές και
αόριστες αντωνυμίες, κάθε μια με τη σημασία της, και τη χρήση της σε δυο
προτάσεις.**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΣΠΑ 2007-2013

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

6ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Πατήστε διαδοχικά στους παρακάτω συνδέσμους:
www.unicef.gr και www.eTwinning.gr
- Αφού δείτε τις πληροφορίες για τη unicef συμπληρώστε τη φόρμα για να γίνετε υποστηρικτές της οργάνωσης.
- Συζητήστε με την ομάδα σας και αποφασίστε για τα στοιχεία που θα συμπληρώσετε στη φόρμα.
- Στη σελίδα της eTwinning βρείτε πώς θα κάνετε καινούριους φίλους από διαφορετικές χώρες.
- Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

Ποιος είναι ο σκοπός της δημιουργίας της unicef;

Ποια χώρα διαλέξατε για να κάνετε φίλους και γιατί;

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΜΟΥ:

7ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Ο δήμος Κατερίνης σε συνεργασία με τη unicef διοργανώνει διαγωνισμό αφίσας με θέμα: «Τα δικαιώματα των παιδιών» και ζητάει από τα παιδιά όλου του νομού ηλικίας 8-12 ετών να φτιάξουν μια ηλεκτρονική αφίσα σχετικά με το θέμα αυτό. Τα καλύτερα έργα θα αναρτηθούν στο δημαρχείο.
- Ανοίξτε το λογισμικό Revelation Natural Art από την επιφάνεια εργασίας.
- Δημιουργήστε μια αφίσα με θέμα: «Τα δικαιώματα των παιδιών». Φροντίστε να συμπεριλάβετε όλα τα δικαιώματα στην παρουσίασή σας.
- Χρησιμοποιήστε τις στάμπες, τα χρώματα, τα πινέλα και ό,τι άλλο θέλετε.
- Εκτυπώστε την αφίσα για να υπάρχει στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης.
- Συγκεντρώστε όλες τις αφίσες σε κοινό φάκελο.

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να υλοποιηθεί στα πλαίσια του μαθήματος της Γλώσσας αλλά και στα πλαίσια της Ευέλικτης Ζώνης.

Οι δραστηριότητες που αναφέρθηκαν εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία που περιέχονται σε πόρους που προέρχονται από τις ΤΠΕ, χωρίς να ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο.

Ο αριθμός των δραστηριοτήτων είναι ανάλογος του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου. Βέβαια, ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει όποια δραστηριότητα θεωρεί περισσότερο χρήσιμη για τους/τις μαθητές/-τριες της τάξης. Οι αφίσες που κατασκευάστηκαν από τα παιδιά αποθηκεύονται και οργανώνονται σε PowerPoint από τον/την εκπαιδευτικό.

Η ενιαία αυτή παρουσίαση μπορεί να επιδειχθεί και σε άλλες τάξεις του σχολείου συμπεριλαμβάνοντας κάποια από τα προαναφερθέντα βίντεο. Εννοείται πως τα παιδιά παρακολουθούν και σταδιακά εμπλέκονται στη διαδικασία δημιουργίας της παρουσίασης.

Το σενάριο σχεδιάστηκε λαμβάνοντας υπόψη και σχολικές μονάδες χωρίς ιδιαίτερο τεχνολογικό εξοπλισμό, στις οποίες μέρη του μπορούν να εφαρμοστούν, όπως και την εξοικονόμηση χρόνου σε μετακινήσεις από και προς εργαστήριο Η/Υ.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο υλοποιήθηκε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον από τους μαθητές. Τα παιδιά εναισθητοποιήθηκαν ιδιαίτερα από το θέμα της ενότητας. Το 5ο φύλλο δραστηριοτήτων του αρχικού σεναρίου δεν δόθηκε γιατί δεν υπήρχε χρόνος.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
Ευρωπαϊκή Ένωση

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Σ. 2006. *Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες*. Αθήνα: Gutenberg.

Κόμης, Β. & Κ. Ντίνας. 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της γλώσσας και της λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κουτσογιάννης, Δ. 2012β. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α.Π.Θ*, 208-222. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.

Σολομωνίδου, Χ. 1999. *Εκπαιδευτική Τεχνολογία: Μέσα, υλικά, διδακτική χρήση και αξιοποίηση*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Χατζησαββίδης, Σ. & Μ. Αλεξίου. 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.